

Περιεχόμενα

I	Συνήθειες Διαφορικές Εξισώσεις	1
1	Βασικές έννοιες και ορισμοί	3
1.1	Εισαγωγή	3
1.2	Ορισμοί και χαρακτηρισμός διαφορικών εξισώσεων	8
1.3	Σχηματισμός διαφορικών εξισώσεων	17
2	Συνήθειες διαφορικές εξισώσεις πρώτης τάξης	21
2.1	Διαφορικές εξισώσεις χωριζομένων μεταβλητών	22
2.2	Ομογενείς διαφορικές εξισώσεις	27
2.3	Γραμμικές διαφορικές εξισώσεις	34
2.4	Διαφορικές εξισώσεις Bernoulli	43
2.5	Διαφορικές εξισώσεις Riccati	46
2.6	Ακριβείς διαφορικές εξισώσεις και αναγόμενες σε ακριβείς	50
2.7	Η προσεγγιστική μέθοδος Picard	65
3	Γραμμικές συνήθειες διαφορικές εξισώσεις ανώτερης τάξης	75
3.1	Γενική θεωρία	75
3.2	Ομογενείς εξισώσεις με σταθερούς συντελεστές	83
3.3	Η μέθοδος των προσδιοριστέων συντελεστών	90
3.4	Η μέθοδος μεταβολής των παραμέτρων	96
3.5	Διαφορικές εξισώσεις τύπου Euler	104
3.6	Η μέθοδος υποβιβασμού τάξης	113
4	Συστήματα συνήθων διαφορικών εξισώσεων	121
4.1	Βασικές έννοιες και ορισμοί	121
4.2	Επίλυση συστημάτων με τη μέθοδο της απαλοιφής	128
4.3	Γενική θεωρία γραμμικών συστημάτων πρώτης τάξης	136

4.4	Επίλυση ομογενών συστημάτων με χρήση ιδιοτιμών και ιδιοδιανυσμάτων	150
4.5	Επίλυση ομογενών συστημάτων με τη μέθοδο διαγωνοποίησης	166
4.6	Επίλυση μη ομογενών συστημάτων	171
5	Επίλυση συνήθων διαφορικών εξισώσεων με τη μέθοδο των σειρών	177
5.1	Εισαγωγικές έννοιες και βασικά στοιχεία περί σειρών	177
5.1.1	Σειρές αριθμών	180
5.1.2	Ακολουθίες και σειρές συναρτήσεων	186
5.1.3	Δυναμοσειρές	189
5.2	Επίλυση διαφορικών εξισώσεων 2ης τάξης στην περιοχή ενός ομαλού σημείου	192
5.3	Επίλυση διαφορικών εξισώσεων 2ης τάξης στην περιοχή ενός κανονικού ανώμαλου σημείου	206
5.4	Επίλυση διαφορικών εξισώσεων 2ης τάξης. Ανακεφαλαίωση	228
5.5	Επίλυση διαφορικών εξισώσεων 2ης τάξης στην περιοχή του απείρου	231
5.6	Επεκτάσεις της μεθόδου των σειρών	236
6	Προβλήματα συνοριακών τιμών και σειρές Fourier	247
6.1	Εισαγωγή	247
6.2	Προβλήματα ιδιοτιμών και ιδιοσυναρτήσεων	251
6.3	Ορθογώνιες συναρτήσεις	270
6.4	Σειρές Fourier	276
6.4.1	Τριγωνομετρική μορφή των σειρών Fourier	276
6.4.2	Εκθετική μορφή των σειρών Fourier	285
6.4.3	Λίγα λόγια για το φαινόμενο Gibbs	289
6.5	Προβλήματα Sturm Liouville	294
7	Ειδικές συναρτήσεις και ορθογώνια πολυώνυμα	299
7.1	Εισαγωγή	299
7.2	Η συνάρτηση Γάμμα	300
7.3	Η συνάρτηση Βήτα	308
7.4	Η συνάρτηση σφάλματος	312
7.5	Πολυώνυμα Legendre	317
7.6	Πολυώνυμα Hermite	329

7.7	Πολυώνυμα Chebyshev	339
7.8	Πολυώνυμα Laguerre	347
7.9	Συναρτήσεις Bessel	359
II	Διαφορικές Εξισώσεις με Μερικές Παραγώγους	381
8	Βασικές έννοιες και ορισμοί	383
8.1	Εισαγωγή	383
8.2	Ορισμοί και χαρακτηρισμός διαφορικών εξισώσεων	392
8.3	Σχηματισμός διαφορικών εξισώσεων	401
9	Απλές βασικές μεθοδολογίες για την επίλυση συγκεκριμένων κλάσεων διαφορικών εξισώσεων	405
9.1	Η λύση του d' Alembert για την κυματική εξίσωση	405
9.2	Η μέθοδος της χαρακτηριστικής εξίσωσης	410
10	Η μέθοδος των χαρακτηριστικών καμπυλών	413
10.1	Γεωμετρική ερμηνεία μιας ημιγραμμικής ΜΔΕ πρώτης τάξης	413
10.2	Μεθοδολογία επίλυσης ημιγραμμικών διαφορικών εξισώσεων πρώτης τάξης	415
11	Η μέθοδος χωρισμού των μεταβλητών	427
11.1	Γενική «φιλοσοφία» της μεθόδου	427
11.2	Εφαρμογή για ομογενείς εξισώσεις με ομογενείς συνοριακές συνθήκες	431
11.3	Επεκτάσεις της μεθόδου	455
11.3.1	Επέκταση για ομογενείς ΜΔΕ με μη ομογενείς συνοριακές συνθήκες	455
11.3.2	Επέκταση για μη ομογενείς ΜΔΕ	459
11.4	Εφαρμογή της μεθόδου για εξισώσεις με τρεις ανεξάρτητες μεταβλητές	463
III	Ολοκληρωτικοί Μετασχηματισμοί	477
12	Εισαγωγικά στοιχεία	479
12.1	Γενικές έννοιες και ορισμοί	479
12.2	Γενικεύσεις	481
12.3	Περιγραφή εφαρμογής ολοκληρωτικών μετασχηματισμών	482
13	Μετασχηματισμός Laplace	485
13.1	Ορισμός και ιδιότητες του μετασχηματισμού Laplace	485

13.2	Εφαρμογές του μετασχηματισμού Laplace	502
13.2.1	Υπολογισμός ολοκληρωμάτων	502
13.2.2	Επίλυση συνήθων διαφορικών εξισώσεων	504
13.2.3	Επίλυση ολοκληρωτικών εξισώσεων	517
13.2.4	Επίλυση διαφορικών εξισώσεων με μερικές παραγώγους .	523
14	Μετασχηματισμός Fourier	533
14.1	Ορισμός και ιδιότητες του μετασχηματισμού Fourier	533
14.2	Εφαρμογές του μετασχηματισμού Fourier	545
14.2.1	Υπολογισμός ολοκληρωμάτων	545
14.2.2	Επίλυση συνήθων διαφορικών εξισώσεων	549
14.2.3	Επίλυση ολοκληρωτικών εξισώσεων	552
14.2.4	Επίλυση διαφορικών εξισώσεων με μερικές παραγώγους .	554
IV	Εφαρμογές	561
15	Εφαρμογές συνήθων διαφορικών εξισώσεων	563
15.1	Βέλος κάμψης συνήθους δοκού	563
15.2	Μετατόπιση καλωδίου	566
15.3	Κίνηση υλικού σημείου	567
15.4	Νόμος ψύξης θέρμανσης του Νεύτωνα	572
15.5	Ροή νερού σε μη κορεσμένο πορώδες μέσο	575
15.6	Ορθογώνιες τροχιές	579
15.7	Συγκέντρωση ρύπου σε υδατόρρευμα	584
15.8	Ταλαντώσεις μονώροφων κτιρίων	590
15.9	Βέλος κάμψης ορθογωνικής πλάκας	616
15.10	Βέλος κάμψης κυκλικής πλάκας	619
15.11	Βέλος κάμψης κυλινδρικού κελύφους	623
15.12	Περισταλτική ροή ρευστού σε σωλήνες	625
15.13	Προσομοίωση κυμάτων	627
15.14	Ταλαντώσεις πολυώροφων κτιρίων	633
15.15	Περιστροφική κίνηση δίσκων	643
15.16	Οικιακή θέρμανση	645
15.17	Προβλήματα μίξης	649
15.18	Ροή οριακού στρώματος. Το πρόβλημα του Blasius	655
15.19	Μη γραμμικές ταλαντώσεις. Η εξίσωση Duffing	658

15.20	Μη γραμμικές ταλαντώσεις. Το σύστημα FitzHugh-Nagumo . . .	664
15.21	Λυγισμός στύλου	668
15.22	Καμπτικές ταλαντώσεις συνήθους δοκού	670
15.23	Ο μονοδιάστατος κβαντικός αρμονικός ταλαντωτής	672
15.24	Προβλήματα ταλαντώσεων που περιγράφονται από ΣΔΕ Bessel .	673
15.24.1	Ταλαντώσεις απλού εκκρεμούς με αυξανόμενο μήκος νήματος	673
15.24.2	Μικρές ταλαντώσεις ομοιόμορφης αλυσίδας αναρτημένης από το ένα άκρο της	675
15.24.3	Ταλαντώσεις κυλινδρικών μεμβρανών	676
15.25	Διάφορα προβλήματα στα οποία εμφανίζονται ΣΔΕ Bessel	678
15.25.1	Λυγισμός ομοιόμορφου στύλου υπό το βάρος του	678
15.25.2	Υδάτινα κύματα σε κανάλια	679
16	Εφαρμογές διαφορικών εξισώσεων με μερικές παραγώγους	683
16.1	Το πρόβλημα της ταλαντούμενης χορδής	683
16.2	Προβλήματα ροών που περιγράφονται από διαφορικές εξισώσεις πρώτης τάξης	689
16.2.1	Κυκλοφοριακή ροή οχημάτων	689
16.2.2	Παλιρροϊκά κύματα σε ποτάμια μεγάλου μήκους	691
16.3	Συγκέντρωση ρύπου σε υδατόρρευμα	692
16.4	Ελεύθερες αξονικές ταλαντώσεις ομοιογενούς ράβδου	696
16.5	Αξονικές ταλαντώσεις ανομοιογενούς ράβδου	706
16.6	Αξονικές ταλαντώσεις ομοιογενούς ράβδου με απόσβεση	710
16.7	Εξαναγκασμένες αξονικές ταλαντώσεις ράβδου	713
16.8	Καμπτικές ταλαντώσεις συνήθους δοκού	716
16.9	Ταλαντώσεις κυκλικών μεμβρανών	720
16.10	Θερμότητα σταθερής κατάστασης σε μια σφαίρα	726
16.11	Δυναμικό ταχύτητας ασυμπίεστου ιδεατού ρευστού	730
16.12	Διάδοση θερμότητας κατά μήκος μιας ράβδου	733
16.13	Ψύξη κυλινδρικής δεξαμενής	747
16.14	Διάχυση νετρονίων σ' έναν πυρηνικό αντιδραστήρα	750
17	Εφαρμογές ολοκληρωτικών εξισώσεων και ειδικών συναρτήσεων	759
17.1	Μήκος λημνίσκου	759

17.2	Μάζα αστεροειδούς πλάκας	761
17.3	Κατανομή ταχυτήτων ιδανικού αερίου	762
17.4	Εστίαση ήχου	763
17.5	Μετάδοση ισχύος μαγνητικού κύματος	765
17.6	Προβλήματα πλακών	766
17.6.1	Ορθογωνική πλάκα με απλή στήριξη	766
17.6.2	Κυκλική πλάκα επί ελαστικής βάσης	767
17.7	Φράγμα ποταμού	768
17.8	Προβλήματα ιξοελαστικότητας	769
Παράρτημα 1: Συναρτήσεις Heaviside και Dirac		773
Π1.1.	Η συνάρτηση Heaviside	773
Π1.2.	Η συνάρτηση Dirac	775
Παράρτημα 2: Πίνακες, ορίζουσες, συστήματα		779
Π2.1.	Ορισμοί, πράξεις και είδη πινάκων	779
Π2.2.	Ορίζουσες	788
Π2.3.	Επίλυση γραμμικών συστημάτων	795
Π2.3.1	Η μέθοδος Cramer	796
Π2.3.1	Η μέθοδος Gauss	798
Π2.4.	Ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα	806
Π2.5.	Διαγωνοποίηση πινάκων	815
Βιβλιογραφία		819
Απαντήσεις των ασκήσεων		831
Ευρετήριο εφαρμογών		845
Ευρετήριο		847